

Motion till riksdagen 2019/20:1236

av Carina Ödebrink (S)

Reglering av ägande och kopplingar mellan apotek och vårdtjänstföretag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av reglerna om apotekens möjligheter att äga och samarbeta med vårdtjänstföretag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dagsläget är det inte tillåtet för läkare att äga apotek, syftet är att en vårdgivare eller samma aktör inte ska ha intresse i hela vårdkedjan. Däremot är det omvända tillåtet, att apotekskedjor äger vårdtjänstföretag.

Lagstiftning fungerar inte i dagsläget när det gäller att motverka ekonomiska kopplingar mellan förskrivare och apotek.

Det finns också andra risker med att apotekskedjor tillåts äga vårdtjänstföretag, exempelvis vad gäller apotekens rådgivning, där det kan finnas en risk att apotekskedjor i högre grad hänvisar kunder till det egna vårdtjänstföretaget för åkommor som till exempel lämpar sig bäst för egenvård.

Med nuvarande regelverk finns det därför risker med överförskrivning av läkemedel och ökade kostnader för patienten. Det är heller inte samhällsekonomiskt eller etiskt försvarbart.

Nya apoteksmarknadsutredningen (SOU 2017:15) redogör för utvecklingen på apoteksmarknaden efter omregleringen som innebär att apoteksföretag erbjuder enklare vårdtjänster i anslutning till apoteksföretagets lokaler eller via internet. Det utvecklas också verksamheter där apoteksaktörer inleder samarbete med vårdtjänstföretag som innebär att apoteken tillhandahåller läkartjänster.

Utredningen menar att det vid sådana samarbeten, beroende på hur ägarförhållandena ser ut, kan finnas en risk för överförskrivning av läkemedel och att patienten inte får den mest ändamålsenliga behandlingen.

Regeringen har gett Läkemedelsverket i uppdrag att göra en översyn av reglerna om vem som får äga apotek och apotekens möjligheter att äga och samarbeta med vårdtjänstföretag. I Läkemedelsverkets rapport, som varit ute på remiss och som kommer presenteras för regeringen inom kort, föreslås att vårdgivare inte ska få äga apotek och vice versa. Syftet är att minska risken att medicin skrivs ut av ekonomiska skäl eller för åtkomst av sådan art att det faller inom ramen för egenvård samt att minska risken för onödiga läkarbesök.

För en patientsäker och ändamålsenlig vård för patienten och en läkemedelshantering som också drivs samhällsekonomiskt effektivt är det angeläget att nuvarande situation ytterligare utreds skyndsamt och blir föremål för relevanta lagändringar.

Carina Ödebrink (S)